

Қарағанды облысы білім басқармасының Бұхар жырау ауданың білім бөлімнің
«Ы.Алтынсарина атындағы ЖББМ » КММ

Бекітемін

М.М. Аксартон

«Жолда жүру ережесі »

Білім беру бағдарламасы

2025-2026 оқу жылы

**Жалпы білім беретін мектептердің
1-8 сыныптарына арналған жолда жүру ережесі
ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Жол қозғалысы ережелері бойынша 1-ші сыныптан бастап 8-ші сыныпқа дейін жол қозғалысы қауіпсіздігі және медициналық көмек көрсету тақырыптарын қоса отырып, айына екі рет қана жүргізілсін.

Жол қозғалысы ережелерін игеруіне 1-4 сыныптарына жылына әр сыныпқа 18 сағат беріледі, ал 5-8 сыныптарына жылына әр сыныпқа 14 сағаттан беріледі.

Осымен ЖҚЕ бойынша оқу бағдарламасы 1-4 сыныптарында келесі пәндері санағы бойынша өтеді (хат, әуен, қоршаған ортамен танысу, тілді дамыту, сыныптан тыс оқу, дене шынықтыру, бейнелеу өнері, еңбекке баулу) және ай сайын күнтізбе жоспарына енгізу. 5-8 сыныптарында ЖҚЕ сабақтан тыс уақытында сынып сағаттар және факультативтер есебімен өтеді.

Жол қозғалысы ережелерін оқыту сабағы жалпы мектептің бастауыш сыныптары мұғалімдерімен, сынып жетекшілерімен, еңбек сабағы мұғалімдерімен іске асырылады.

Журналда жеке бет толтырылады, онда дәріс тақырыптары жазылады, сабақта болулары туралы белгі қойылады және оқушылар білімінің сабақ бойынша бағалары тіркеледі. Бағалар өлшемі гуманитарлық пәндер бойынша баға қоюдың жалпылама қабылданған нормаларына сәйкес келеді. Әдеттегідей, сабақты сынып жетекшілері жүргізеді және ЖҚЕ оқытып, үйретуге жауапты адам мен әкімшілік бақылауда ұстайды.

ЖҚЕ бойынша оқушылармен дәрістерді арнайы жабдықталған бөлмеде немесе арнайы автоалаңда (мектеп ауласында, дене тәрбиесі залында) көрнекі-оқу құралдарын, жабдықтарды және балалардың көлік құралдарын пайдалана отырып өткізу ұсынылады.

Алаңда өтетін жерлерде: жол қиылыстарында, жүргіншілер өтпесінде жол таңбалары салынады; уақытша немесе тұрақты бағдаршамдар, жол белгілері мен басқа да жабдықтар орнатылады.

Кейбір сабақтарды көшеде, жол қиылысында, алаңда (көлік құралдары қозғалысы мен жүргіншілер жүрісін көрсете отырып), қоғамдық көлікте өткізу ұсынылады.

Дәрістерді, жекелеген әңгімелерді, экскурсияларды және т.с.с. өткізу үшін мұғалім (сынып жетекшісі) жол полициясы қызметкерлерін, көлік құралдары жүргізушілерін тарта алады.

Оқыту және сыныптан тыс жұмыс процесінде оқушыларды көшелер мен жолдарда өздерін саналы ұстауға, жол қозғалысы ережелерін мүлтіксіз орындауға тәрбиелеуге ықпал жасайтын қысқаметражды кинофильмдер, бейнефильмдер, диафильмдер, диапозитивтер көрсетіледі, КТК-лар, викториналар, жүргіншілер мен велосипедшілер қозғалысы қауіпсіздігі жөнінен жарыстар ұйымдастырылады.

Әрбір сабақтан соң бақылау сұрақтары, тапсырмалар көмегімен оқушының Жол қозғалысы ережелерін қалай меңгергендігін анықтайтын тексеріс жүргізу қажет.

1 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағат саны
---------	-------	----------------	---------------

1.	қыркүйек	Көше күтпеген оқиғаларға толы..	1
2.	қазан	Жаяу жүргіншілер өтпелері.	1
3.	желтоқсан	Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.	1
4.	наурыз	Автобус пен троллейбуста жүру.	1
5.	сәуір	Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
	Барлығы:		6

1. Оқушылардың көшеде және жолда өзін-өздері ұстау ережелері.

Көшеде неліктен қауіпті. Үлкен қала көшелеріндегі қозғалыстың қиындығы. Жол қозғалысы ережелерін сақтау – жүргіншілер қауіпсіздігінің кепілі. Көшелер мен жолдарда өзін-өзі қауіпсіз ұстау ережелерін қайталау. Қалада (кентте, ауданда) балалармен болатын жол-көлік оқиғаларының жол полициясының мәліметтері бойынша мысалдары.

2. Жүргіншілер өтпелері.

Жүргінші өтпесі және оның белгіленуі. Мектеп шағын ауданындағы жүргінші өтпелері. Екі жақты және бір жақты қозғалыс жолын кесіп жүріп өту ережелері. Жолды кесіп жүріп өту кезіндегі қауіпті жағдайлар. Жер асты және жер үсті жүргіншілер өтпелері, олардың белгіленулері. Олардың бар кезінде жолдан өту ережелері. Жүргіншілердің арнайы белгілері қосылған көлік құралдарының жақындаған кезіндегі іс-әрекеттері. Көзге шалынатын аймақта жүргінші өтпесі немесе көше қиылысы болмаған жағдайда жолдың үстін кесіп жүріп өту ережелері.

3. Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.

Бағдаршам белгілері. Бағдаршамдар түрлері. Қозғалысқа қатысушылардың бағдаршам белгілері бойынша іс-әрекеттері. Қозғалысқа қатысушылардың бағдаршам белгілері бойынша іс-әрекеттері. Реттелетін көше қиылысында жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері. Мектеп шағын ауданындағы реттелетін көше қиылыстары.

Реттелетін көше қиылыстарындағы өтпелерде балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының материалдары бойынша). Олардың туындау себептерінің талдауы.

4. Автобуста және троллейбуста жүру.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған аялдамада тұрған, көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шығар кездегі ережелер. Жүргін бөлікті аялдамаға жақын қозғалыс кезінде және автобус пен троллейбустан түскен кезде кесіп жүріп өту ережелері. Бұл орайда туындайтын қауіпті жағдайлар. Автобус немесе троллейбус аялдмасына саяхат.

5. Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды.

Жүргін бөлікке жақын ойнаудың қауіптілігі. Ауланың қай жерінде ойнауға болады және қай жерінде ойнауға болмайды. Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының материалдары бойынша). Олардың туындау себептерінің талдауы.

6. Қорытынды сабақ.

ЖҚЕ туралы бейнефильмдер, слайдтар көру. Қорытынды шығару (тестілеу)

2 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Оқушылардың көшелерде және жолдарда өзін-өздері ұстауларының негізгі ережелері.	1

2.	қазан	Реттелмейтін қиылыстар.	1
3.	желтоқсан	Реттелетін қиылыстар	1
4.	наурыз	Трамвайда және басқа көлік түрлерімен жүру.	1
5.	сәуір	Мектепке жол. (Сенің күн сайынғы бағдарың.)	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
	Барлығы:		6

1. Оқушылардың көшеде және жолда өзін-өздері ұстау ережелері.

Көшеде неліктен қауіпті. Үлкен қала көшелеріндегі қозғалыстың қиындығы. Жол қозғалысы ережелерін сақтау – жүргіншілер қауіпсіздігінің кепілі. Көшелер мен жолдарда өзін-өзі қауіпсіз ұстау ережелерін қайталау. Қалада (кентте, ауданда) балалармен болатын жол-көлік оқиғаларының жол полициясының мәліметтері бойынша мысалдары.

2. Реттелмейтін көше қиылыстары.

Көше қиылыстарының түрлері. Жүргізушілер беретін сақтандыру белгілері. Реттелмейтін көше қиылысы. Реттелмейтін көше қиылысындағы жүргінші өтпелерінің белгіленуі. Реттелмейтін көше қиылыстарынан жүріп өту ережелері. Егер жүргінші өтпесі белгіленбеген болса, жолдың үстін қай жерде қалай кесіп жүріп өтуге болады.

3. Реттелетін көше қиылыстары. Бағдаршам.

Бағдаршам белгілері. Бағдаршамдар түрлері. Қозғалысқа қатысушылардың бағдаршам белгілері бойынша іс-әрекеттері. Қозғалысқа қатысушылардың бағдаршам белгілері бойынша іс-әрекеттері. Реттелетін көше қиылысында жүргін бөлікті кесіп жүріп өту ережелері. Мектеп шағын ауданындағы реттелетін көше қиылыстары.

Реттелетін көше қиылыстарындағы өтпелерде балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының материалдары бойынша). Олардың туындау себептерінің талдауы.

4. Автобуста және троллейбуста жүру.

Автобус және троллейбус жолаушыларына арналған аялдамада тұрған, көлікке кірер кездегі, салон ішіндегі және шығар кездегі ережелер. Жүргін бөлікті аялдамаға жақын қозғалыс кезінде және автобус пен троллейбустан түскен кезде кесіп жүріп өту ережелері. Бұл орайда туындайтын қауіпті жағдайлар. Автобус немесе троллейбус аялдмасына саяхат.

5. Мектепке жол. (Сенің күнделікті бағдарың)

Мектеп шағын ауданы. Мектеп шағын ауданындағы көлік. Мектеп шағын ауданындағы неғұрлым қауіпті жол қиылыстары. Мектеп оқушысының жол бағдарында 1-ші сыныпқа қарағанда не өзгерді. Мектеп, үй, кинотеатр, дүкен және т.с.с. жолындағы қауіпсіз жолдарды талдау.

6. Қорытынды сабақ

Ойындар, викториналар және т.с.с өткізу. Жол қозғалысы ережелері. Қорытынды шығару (тестілеу).

3 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағат саны
1.	қыркүйек	Оқушылардың көшеде және жолда өзін-өздері ұстау ережелері.	1
2.	қазан	Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды	1
3.	желтоқсан	Жол белгілері және жолға таңбалар салу	1
4.	наурыз	Жарақат алған кездегі алғашқы медициналық көмек.	1
5.	сәуір	Сен – велосипедшісің.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақтар	1

Барлығы:	6
----------	---

1. Оқушылардың көшеде және жолда өзін-өздері ұстау ережелері

Жолдағы тәртіп. Жүргіншілердің тротуармен жүрген кездегі міндеттері. Жүргіншіге тротуарда тап болуы мүмкін қауіп. Өзіңді көшеде және достарыңмен, ағаңмен, апаңмен, қарт кісілермен жүргін бөлікті кесіп жүріп өту кезінде қалай дұрыс ұстау керек. Жүргіншілер мен көлік құралдарының оң жақты қозғалысы. Қиылыстар және олардың түрлері. Көше және оның құрамдас бөліктері: жүргін бөлік, тротуар туралы әңгіме; олардың мақсаты. Жол және оның құрамдас бөліктері туралы әңгіме: жол, жол жиегі, кювет. Жаяу және велосипед жолдары. Осы маршруттағы жаяу жүргіншілер үшін қауіпті барлық орындарды көрсете отырып, «үй – мектеп үй» маршрутын жасау.

2. Қай жерде ойнауға болады және қай жерде ойнауға болмайды

Қалада және одан тыс жерлерде скутермен ойнауға және жүруге арналған орындар. Теміржол маңындағы ойындардың қауіптілігі. Мектеп пен үй шағын ауданының қай жерінде ойнауға болады.

3. Жол белгілері және жолға салынған таңбалар.

Жаяу жүргіншілер мен жүргізушілер үшін жол белгілерінің маңызы. Жол белгілері: «велосипед жолы», «велосипедпен жүруге тыйым салынады». Табличкалар. Жол белгілері, оның мақсаты мен түрлері.

4. Жарақат алған кездегі алғашқы медициналық көмек.

Жарақат түрлері: сынықтар, ауыртып алулар, жаралар, жаралап алулар, күйіктер және т.с.с. Қан ағудың түрлері: артериалдық, веноздық, капиллярлық.

5. Сен – велосипедшісің. Қала сыртындағы жаяу жүргіншілер қозғалысы ережелері

Велосипедте велофигуралар элементімен ойындар және жарыстар. Қала сыртындағы жолмен саяхат. Қала сыртындағы жолдарды кесіп өту ережелері. Қала сыртындағы жолда жаяу жүргіншіні күтіп тұрған қауіптер. Қала сыртындағы балалармен болған жол-көлік оқиғаларының мысалдары (жол полициясының материалдары бойынша). Олардың пайда болу себептерін талдау.

6. Қорытынды сабақ.

Ойын-жол ережесі бойынша жарыс. Қорытындылау. Үздік оқушыларды марапаттау.

4 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағаттар саны
1.	қыркүйек	Біз жол қозғалысы ережелерін білеміз бе?	1
2.	қазан	Жол қозғалысы ережелері білімін тексеру.	1
3.	желтоқсан	Жолдағы жағдайларды макетте талдау. Арнайы автотұрақта практикалық сабақ.	1
4.	наурыз	Теміржол өткелдері.	1
5.	сәуір	Жарақаттанғанда, жаралап алғанда алғашқы медициналық көмек көрсете білуге дағдылану.	1
6.	мамыр	Қорытынды сабақ	1
	Барлығы:		6

1. Біз жол қозғалысы ережелерін білеміз бе?

Балалармен болған жол-көлік оқиғаларының себептері: жаяу жүргіншілердің қозғалыс ережелерін орындамауы, жолаушылардың көлікте жүріс-тұрыс ережелерін сақтамауы, көшеде

және көлікте тәртіпсіздік және т.б. жол қозғалысы ережелерін бұзған балалардың мінез-құлқын талқылау.

1. Жол қозғалысы ережелері білімін тексеру.

1-3 сыныптарда алған Жол қозғалысы ережелері жөніндегі материалдарды қайталау.

2. Жол жағдайларын макетте талқылау. Арнайы автотұрақта практикалық сабақ.

Макетте балалар тап болатын жол жағдайлары қаралады. Нақтысына ұқсатылған көшелерде әртүрлі жол белгілері, жүргіншілер бейнелері мен ойыншық машиналар қойылады. Оқушылардың тротуарлар мен жаяу жүргіншілер өткелдері бойынша қозғалысы. Реттеуші сигналдары.

3. Теміржол өтпелері.

Мектеп оқушыларының теміржол маңында өзін-өздері ұстауы. Олардан жаяу және көлікпен кесіп жүріп өту ережелері. Күзетілетін және күзетілмейтін теміржол өткелдері. Пойыздарды (Электр пойыздарын) пайдалану кезіндегі қауіпсіздік шарттары.

4. Жарақаттанғанда, жаралап алғанда алғашқы медициналық көмек көрсете білуге дағдылану.

Бас, көкірек қуысы, шынтақ, тізе, аяқ-табан немесе білек-қар буындары жарақаттанғанда орап-таңу түрлері және техникасы.

5. Қорытынды сабақ.

Қорытындылау (тестілеу).

5 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағаттар саны
1.	қыркүйек	Біздің қала (кент), аудан.	1
2.	қазан	Жол-көлік оқиғаларының себептері. Жол таңбасының мақсаты.	1
3.	қараша	Қосымша секциялары бар бағдаршамның белгілері.	1
4.	желтоқсан	Реттеуші сигналдары.	1
5.	қаңтар	Жол белгілері және олардың мақсаты.	1
6.	ақпан	Жүргізушінің еңбек ерекшеліктері және оның негізгілері міндеттері. Заманауи көлік – жоғары қауіптілік аймағы. Қоғамдық көлік	1
7.	наурыз	Ауа-райының жол қауіпсіздігіне әсері	1
8.	сәуір	Велосипедпен жүру	1
9.	сәуір	Жарақат алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Жоғарғы және төменгі аяқтардың дислокациясы мен сынуы кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ	1
	Барлығы:		10

1. Біздің қала (кент), аудан.

Біз тұратын қала (кент). Қаладағы (кенттегі) көлік және жүргіншілер қозғалысы неғұрлым үдемелі көшелер. Мектеп шағын ауданы туралы, оның көлік қатынасы таралы әңгіме.

2. Жол-көлік оқиғаларының себептері. Жол таңбасының мақсаты.

Жергілікті жол полициясы бөлімшесінің материалдары бойынша қалада (кентте), ауданда көлік құралдары санының өсуі). Халықтың көбеюі. Жол-көлік оқиғаларының себептері және олардың алдын алу шаралары. Қалалық (аудандық) көліктегі қозғалыс қауіпсіздігі комиссиялары қабылдайтын шаралар.

Жол таңбаларының мақсаты және оның көлік құралдары мен жүргіншілердің қозғалысын реттеудегі рөлі. Көлденеңінен және тігінен салынған таңбалар.

3. Қосымша секциялары бар бағдаршамның белгілері.

Бір және екі қосымша секциялары бар үш секциялы бағдаршамдар. Бағдаршамның осы түрінің сигналдарының мәні. ір және екі қосымша секциялары бар үш секциялы бағдаршамдар пайдаланылатын көше қиылысы макетінде жол жағдайларын талқылау.

4. Реттеуші сигналдары.

Реттеушінің денесі мен қимылдарының орналасуы, олардың мәні. Реттеушінің қимылдарын білуді бекітуге арналған практикалық сабақ.

5. Жол белгілері және олардың мақсаты.

Жол белгілерінің 7 тобы: ескерту, басымдық, тыйым салу, нұсқау, ақпараттық-нұсқау, сервис, қосымша ақпарат (тақтайшалар). Жол белгілерінің мақсаты. Жол белгілерін орнату орындары.

6. Жүргізушінің еңбек ерекшеліктері және оның негізгі міндеттері. Қазіргі көлік-қауіптілігі жоғары аймақ. Қоғамдық көлік.

Жүргізушінің жұмыс психофизиологиясына әсер ететін факторлар. Жүргізуші жұмысының қиындығы неде? Неліктен көлік, автобус қозғалысы кезінде жүргізушіні әңгімелермен алаңдатуға болмайды. Қазіргі заманғы көлік түрлерінің қысқаша сипаттамасы. Жүргізушілердің кінәсінен болған ЖКО себептері: қозғалыс жылдамдығының артуы, жаяу жүргіншілер өткелдерінің, қоғамдық көлік аялдамаларының, басып озудың жүру ережелерін бұзу, алкогольдік немесе есірткілік мас күйінде көлікті басқару. Қоғамдық көлікті пайдалану кезіндегі қауіпсіз мінез-құлықтың негізгі ережелері. Жолаушыны көліктен отырғызу және түсіру кезінде, қозғалыс процесінде және төтенше жағдайларда күтіп тұрған қауіптер. Жол-көлік оқиғалары, олардың пайда болу себептері және ықтимал салдары.

7. Ауа-райының жол қауіпсіздігіне әсері.

Қысқа күндізгі жарық. Мүмкін көз шағылыстырар жарқыраған күн. Температураның ауытқуы. Аяз. Еру. Жаңбыр, қар, тұман. Жауынды күні тағы қандай қосымша қиындықтарды ескеру керек.

8. Велосипедпен жүру.

Шығар алдында велосипедті қарап алу. Велосипедті жарақтап алу. Жабық алаңда мұғалімнің немесе үйірме жетекшісінің қадағалауымен оқу-жаттығу жүруі. Велосипед қозғалысына арналған жерлер. Жол үстіндегі қозғалыс кезінде велосипедті басқару құқығына қойылатын жас шегі. Велосипедшілермен болған жол-көлік оқиғалары және ескерту.

9. Жарақат алған кезде алғашқы медициналық көмек көрсету. Жоғарғы және төменгі аяқтардың дислокациясы мен сынуы кезінде алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.

Жараның асқындап кетуінің алдын алу. Басты және кеудені зарарсыздандырылған таңғышпен (бинтті, орамал сияқты үшбұрышты, қолда барымен) орап тастау. Бекітетін таңғышты, таңғыш тақтаны не сымды, қолда барын орап таңу ережелері. Зардап шеккендерді эвакуациялау. Зардап шеккендерді зембілсіз тасымалдау әдістері.

10. Қорытынды сабақ.

Тестілеу.

6 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыбы	Сағаттар саны
1.	қыркүйек	Жол қозғалысы ережелері (қайталау).	1

2.	қазан	Көлік құралдарының қозғалысы.	1
3.	қараша	Көлік құралдарының нөмір, айырым белгілерінің және жазбаларының мақсаты.	1
4.	желтоқсан	Жарақаттың әртүрлі түрлеріне алғашқы медициналық көмек.	1
5.	қаңтар	Жараланған, жарақаттанған және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек көрсету. Зардап шегіп, ес-түссіз жатқандарға алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктері..	1
6.	ақпан	Жол қауіпсіздігі.	1
7.	наурыз	Жол қозғалысына қатысушылардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі.	1
8.	сәуір	Жүргіншілерге арналған жол қозғалысы ережелері. Жол «қақпандары».	1
9.	сәуір	Жол – көлік оқиғасына әкелетін жол жағдайларын зерттеу	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
	Барлығы:		10

1. Жол қозғалысы ережелері (қайталау).

Жаяу жүргіншілердің көшелер мен жолдармен жүру, маршруттық көлік құралдарын (автобус, троллейбус, трамвай, маршруттық такси) пайдалану ережелерін қайталау.

2. Көлік құралдарының қозғалысы.

Көлік құралдарының қозғалыс жылдамдығы. Жылдамдықты шектеу.

Жүргізуші елді мекенде, халықаралық трассаларда көлікті қандай жылдамдықпен жүргізуі керек? Көліктер арасындағы қашықтық дегеніміз не? Қозғалыстың басталуы және көлік құралдарының қозғалыс кезінде орналасуы. Қозғалыс бағытын өзгерту. Автомобильдер мен мотоциклдердегі жарықтандыру құрылғылары. Жарықтандыру құрылғыларын пайдалану ережелері.

3. Көлік құралдарының аялдау жолы.

Көлік құралын тоқтатуға кететін уақыт. Аялдау жолы. Аялдау жолының есебі. Аялдау жолына әсер ететін факторлар.

4. Жарақаттың әртүрлі түрлеріне алғашқы медициналық көмек.

Жараларды емдеу әдістері. Асептикалық және антисептикалық шаралар. Жарақат кезінде ауырсынуды азайту жолдары.

Басты ауыртып алған және омыртқа зақымданған кездегі алғашқы медициналық көмек көрсету ережелері.

5. Жараланған, жарақаттанған және жазатайым оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек көрсету. Зардап шегіп, ес-түссіз жатқандарға алғашқы медициналық көмек көрсетудің ерекшеліктері..

Жарақат алған кездегі алғашқы медициналық көмек. Жара асқынуының алдын алу. Таңу және орап, байлау түсініктері. Бас пен кеудеге, іш пен аяқ-қолға және бұт аралығына зарарсыздандырылған таңғыш салу ережелері. Клиникалық өлім туралы түсінік. Өкпенің тыныс алуының бұзылуы. Жүректің тоқтауы. Белгілері. Алғашқы көмек. Сыртқы жүрек массажының техникасы.

Қолдан демалдыру. «Ауыздан ауызға» қолдан демалдыра және жүрекке жабық (тікелей емес) массаж жасай білу дағдылары.

6. Жол қауіпсіздігі.

Жол қауіпсіздігі неге байланысты? Жол қозғалысы ережелерінің сақталуын кім қадағалайды? Жол полициясы қызметкерлерінен басқа кім жолдар мен көшелердегі тәртіпті

бақылайды? Жол ережелерін бұзған велосипедшілер мен жаяу жүргіншілерге қандай шаралар қолданылады? Егер оқушы жол ережесін бұзса, онда қандай жағдайларда олар ата-аналарды жауапқа тарта алады?

7. Жол қозғалысына қатысушылардың құқықтары, міндеттері мен жауапкершілігі.

Жол қозғалысы ережелерін қатаң сақтау-қауіпсіздік кепілі. Жол белгілерін бұзған адамды қалай жазалауға болады. Егер адам қайтыс болса, ЖКО кінәлісі қандай жауапкершілікке тартылады.

8. Жүргіншілерге арналған жол қозғалысы ережелері. Жол «қақпандары».

Жаяу жүргінші тротуарда жүргенде қай жағын ұстануы керек? Жаяу жүргіншілердің велосипед жолымен жүруіне рұқсат етіле ме? Жаяу жүргіншілердің «Автомагистраль» белгісімен белгіленген жолмен жүруіне рұқсат етіле ме? Жаяу жүргінші жолды кесіп өту кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қандай ережені орындауы керек? Жаяу жүргіншілер өткелі болмаған жағдайда жаяу жүргіншілерге көшеден (жолдан) өтуге рұқсат етіле ме? Жол бойында өсетін бұта неге қауіпті? Жаяу жүргінші тұрған көліктер арасындағы жолды кесіп өтуді бастағанда қандай сақтық шараларын қолдануы керек?

Автобустан шыққан кезде жолды қалай қауіпсіз кесіп өтуге болады? Егер жол бойында көліктер көрінбесе, жолды қалай дұрыс және қауіпсіз өту керек? Жолда қандай «тұрмыстық» дағдылар қауіпті? Егер жолды кесіп жүріп өтіп бара жатқаныңда қандай да бір затыңды түсіріп алсаң не істеу керек?

9. Жол-көлік оқиғаларына әкелетін жол жағдайларын зерттеу.

Қала (кент) бойынша экскурсия. Көлік және жаяу жүргіншілер қозғалысын, жол полициясының жұмысын бақылау.

10. Қорытынды сабақ.

Тестілеу.

7 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақ тақырыптары	Сағаттар саны
1.	қыркүйек	Автомобиль көлігінің республика экономикасындағы рөлі.	1
2.	қазан	Көлік құралдарын пайдалану ережелері.	
3.	қараша	Көлік құралдарын тоқтату және тұрақ.	1
4.	желтоқсан	Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы.	1
5.	қаңтар	Жолақ. Басып озу.	1
6.	ақпан	Жүргізушілердің жұмысқа қабілеттілігі және олардың сенімділігі.	1
7.	наурыз	Автомобильдегі медициналық қобдиша.	1
8.	сәуір	ЖКО-да зардап шегушінің киімін дұрыс шешіп алу ережелері.	1
9.	сәуір	Велосипедшілер, мопедистер қозғалысының ережелері. Велосипедтерде, мотоциклдерде және мотороллерлерде жолаушылар мен жүктерді тасымалдау ережелері.	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
	Барлығы:		10

1. Автомобиль көлігінің республика экономикасындағы рөлі.

Автомобиль паркінің және жүк-жолаушылар тасымалы көлемінің өсуі. Автомобиль жолдарының ұзындығын ұлғайту. Қарқынды жол қозғалысы жағдайында көлік және жаяу жүргіншілер қозғалысын ұйымдастыру.

2. Көлік құралдарын пайдалану ережелері.

Көлік құралдарының түрлері және олардың мақсаты. Жалпыға ортақ көлік құралдары. Жалпыға ортақ пайдаланылатын көлік құралдарын пайдалану ережесі. Жолаушыларды

отырғызу және түсіру ережелері. Жүк және жеңіл автомобильдермен тасымалдау кезінде балалардың мінез-құлық ережелері. Жолаушыларға көлік жүргізу кезінде маршруттық көлік құралының жүргізушісін басқарудан алшақтатуға рұқсат етіле ме? Қоғамдық көлік жолаушыларына көлік жүргізу кезінде тұруға рұқсат етіле ме? Қандай жағдайда жолаушыларды жолдың бүйірінен отырғызуға және түсіруге рұқсат етіледі?

3. Көлік құралдарын тоқтату және тұрақ.

«Аялдама» және «тұрақ» терминдерінің түсінігі. Көлікті тоқтатуға және тұрақтауға рұқсат етілген жерде. Автомобильдер жолға қалай қойылады. Ұзақ аялдамаға қай жерде рұқсат берілген.. Қандай жағдайларда көліктің аялдмасы мен тұрағына тыйым салынады.

4. Интервал және арақашықтық. Қозғалыс жылдамдығы.

«Интервал» және «қашықтық»терминдерінің түсінігі. Жүргізушінің қауіпсіз қашықтықты таңдауы. Көктайғақ жағдайында көлік жүргізу. Кенеттен тежеу. Жылдамдықтың артуы апатқа әкеледі. Жол-көлік оқиғаларының мысалдары.

5. Жолақ. Басып озу.

«Жолақ», «басып озу», «маневр» терминдерінің түсінігі. Жолақты өзгерту. Қарсы қозғалыс жолағына шығу. Сенімді болмасаң – басып озба! Қ Қозғалыстың қарсы жолағына шығып кетудің ақыры ауыр зардапты ЖКО-мен аяқталуы мүмкін.Жол-көлік оқиғаларының мысалдары.

6. Жүргізушілердің жұмысқа қабілеттілігі және олардың сенімділігі.

Жүргіншілердің шаршауы және олардың сенімділігі. Шаршағандық автомобиль жүргізушісінің мұқияттылығына және реакциясына әсер ете ме?Алкоголь және оның қозғалыс қауіпсіздігіне әсері. Жүргізушінің денсаулығы. Ауыр жағдай (созылмалы аурудың өршуі, психикалық бұзылулар). Рульде ұйықтау. Есірткі және дәрілік заттарды қолдану. Темекі шегуге қарсы күрес.

7. Автомобильдегі медициналық қобдиша.

Автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы калий перманганаты (марганцовка) қандай мақсаттарға пайдаланылады?

Автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы йод қандай мақсаттарға арналған? Қандай дәрі-дәрмектер ауруды баяулататын болып табылады?

10% аммиак сулы ерітіндісі (аммиак) автомобиль дәрі қобдишасында не үшін арналған?

Егер температура 39 градустан жоғары болса, жолаушыға қалай көмектесуге болады?

Автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы энтеродез немесе белсендендірілген көмір қандай жағдайларда қолданылады?

Жүйкеге күш түскен жағдайда автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы қандай дәріні қолдану керек?

Адамның бір жері сынғанда автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы қандай дәрілерді ауруды басу үшін қолдануға болады?

Автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы S-тәріздес түтікше не үшін қажет? Автомобильдің дәрі-дәрмектік қобдишасындағы эластикалық таңғыш не үшін қажет?

8. ЖКО-да зардап шегушінің киімін дұрыс шешіп алу ережелері.

Зардап шегушінің сол жақ қолы жарақаттанған кезде көйлегін қалай дұрыс шешіп алуға болады?

Зардап шегушінің қолы жарақаттанғанда көйлегін, пиджагін қалай дұрыс кигізуге болады?

Жансақтау шараларын жүргізген кезде өкпеге ауаның еркін өтуі үшін не істеу керек?

ардап шегушінің аяғы сынған кезде иммобилизациялық шинаны салу үшін оның киімін шешу қажет пе?

9. Велосипедшілер мен мопедшілер қозғалысының ережелері. Велосипедтерде, мотоциклдерде және мотороллерлерде жолаушылар мен жүк тасымалы ережелері.

Қай жаста велосипедпен жалпыға ортақ пайдаланылатын жолдарға шығуға рұқсат етіледі? Велосипедпен қай жолақта жүріп өтуге болады? Жолдың жүргін бөлігінің қандай кеңдігінде велосипедші велосипедінен түспей сол жаққа бұрыла алады? Егер қатарында велосипед жолы бар болса, велосипедшінің жолдың жүргін бөлігімен жүруіне құқығы бар ма? Велосипедті басқа велосипедпен немесе мопедпен сүйреп жүруге бола ма? Мопед жүргізушісіне жаяу жүргіншілер жолымен жүруге рұқсат етілген бе? Қоғамдық жолдарда мопедпен жүруге қай жаста рұқсат етіледі? Мотоциклмен жүруді қай жастан бастап үйретуге рұқсат етіледі? Мотоциклмен (мотороллермен) жүру кезінде мотошлемдерді міндетті түрде пайдалану.

Жолаушылардың екiаяқты мотоциклде (мотороллерде) және арбашасы бар мотоциклдегі қозғалыс кезіндегі өзін-өздері ұстау ережелері. Жолаушыларды жүк мотороллерлерімен тасымалдауға тыйым салу. Жолаушыларды мотоциклдермен және мотороллерлермен тасымалдауға басқа да тыйым салулар. Жолаушыларды велосипедпен тасымалдауға рұқсат етіле ме? Мотоцикл жүргізушісіне жолаушыны артқы орындықта тасымалдауға рұқсат етіле ме? Жолаушыны жүк мотороллерінің корпусында тасымалдауға рұқсат етіле ме?

Велосипедпен және мопедпен қандай жүктерді тасымалдауға тыйым салынады?

10. Қорытынды сабақ.

Тестілеу.

8 СЫНЫП

№ пп	Айлар	Сабақтар тақырыбы	Сағаттар саны
1.	қыркүйек	Жол қозғалысы ережелерінің шығу тарихы. Жол белгілерінің Халықаралық тілі.	1
2.	қазан	Қозғалысты реттеу нысандары.	1
3.	қараша	Жол белгілері.	1
4.	желтоқсан	Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері және олардың жол қозғалысы ережелерін бұзғаны үшін жауапкершілігі.	1
5.	қаңтар	Бастауыш сынып оқушылары үшін ертеңгілік, ЖЖЕ бойынша әңгімелер дайындау.	1
6.	ақпан	Қиылыстардан, жаяу жүргіншілер өткелдерінен, қоғамдық көлік аялдамаларынан өту.	1
7.	наурыз	Сынықтар мен қан кетулерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
8.	сәуір	Есінен танып қалған зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.	1
9.	сәуір	Ілінген қозғалтқышы бар велосипедке (мопедке) қойылатын техникалық талаптар	1
10.	мамыр	Қорытынды сабақ.	1
	Барлығы:		10

1. Жол қозғалысы ережелерінің шығу тарихы. Жол белгілерінің халықаралық тілі.

Жол қозғалысы ережелерінің әлемде, Ресейде шығуы туралы тарихи очерк. В.И. Ленин қол қойған қозғалыс ережелері туралы декрет. КСРО аумағында қозғалыс ережелері бірегей. Қазақстан Республикасының Жол қозғалысы ережесі. Халықаралық белгілер тілі. Тарихи эссе.

Жол белгілерінің мақсаты.

2. Қозғалысты реттеу нысандары.

Бағдаршам және реттеуші сигналдары 3 секциялы бағдаршам сигналдары. Қосымша бөлімдері бар бағдаршам сигналдары. Бір секциялы бағдаршамдар. Жаяу жүргіншілер бағдаршамдары. Реттеуші. Реттеушінің дене қалпын ұстауы және жесттері, олардың мәндері. Реттелетін қиылыстардағы көшелерді, жолдарды кесіп өту ережелері.

3. Жол белгілері.

Жол белгілерінің топтары, атаулары мен олардың мақсаттары. Ескерту, басымдық, тыйым салу және нұсқау белгілері. Ақпараттық-көрсеткіштік, сервис және қосымша ақпарат белгілері (табличкалар). Олардың мақсаттары. (тақтайшалар). Олардың мақсаты.

4. Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері және олардың жол қозғалысы ережелерін бұзғаны үшін жауапкершілігі.

Жаяу жүргіншілер мен велосипедшілердің міндеттері-жол ережелерін сақтау. Жол ережелерін бұзғаны үшін тәртіптік және әкімшілік жауапкершілікке тарту.

5. Бастауыш сынып оқушылары үшін ертеңгілік, ЖЖЕ бойынша әңгімелер дайындау.

Бастауыш сынып оқушыларына арналған ертеңгілік сценарийін, ЖЖЕ бойынша әңгіме мәтінін әзірлеу. ЖЖЕ бойынша әңгімелесуді үздік әзірлеуге сынып оқушылары арасында конкурс өткізу.

6. Қиылыстардан, жаяу жүргіншілер өткелдерінен, қоғамдық көлік аялдамаларынан өту.

«Қиылыс», «жаяу жүргіншілер өткелі» терминдерінің түсінігі. Реттелетін және реттелмейтін қиылыстардың жалпы жүру ережелері. Көлік құралдарының басымдығы. «Оң жақтағы кедергі» қағидаты бойынша баламалы жолдардың қиылысынан өту. «Басты жол», «Жол бер» жол белгілерінің әрекеті. Жүргіншілер өтпелері мен қоғамдық көлік аялдамаларын жүріп өту ережелері.

7. Сынықтар мен қан кетулерге алғашқы медициналық көмек көрсету.

Сыну түрлері: ашық және жабық. Ашық сынудың белгілері қандай? Ашық сынықта алғашқы медициналық көмекті қалай көрсетуге болады? Аяқ-қол сүйектерінің жабық сынуының белгілері қандай? Қабырғаның сынуын қандай белгілермен анықтауға болады? Аяқ сүйектері сынған жәбірленушіге қалай көмектесуге болады? Жіліншік сүйектері сынған кезде көлік шинасын қолданудың негізгі ережелері. Жамбас сүйектерінің сынуына алғашқы көмек қалай көрсетіледі? Қан кету түрлері: артериялық, веноздық, аралас және капиллярлық. Қай қан кету ең қауіпті болып саналады? Ішкі қан кетудің болуы қандай белгілер бойынша бағаланады? Ішкі қан кеткен кезде немесе одан күдіктенгенде алғашқы медициналық көмектің қандай тәсілдері қолданылады? Қан тоқтататын бұрау ең көп дегенде қанша мерзімге салынуы мүмкін? Зардап шегушінің аяқ-қолдарындағы жарадан қан аққанда оның ағысын қалай баяулатуға болады? Артериалдық қан ағу кезінде қан тоқтату бұрауы ретінде нені пайдалануға болады?

8. Есінен танып қалған зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету.

Клиникалық өлімнің белгілері қандай? Есін жоғалтқан кезде не істеу керек? Егер зардап шеккен адам ес-түссіз болса, импульсті қайда анықтау керек? Егер зардап шегуші есінен танып жатса, тамыр соғысын қай жерінен анықтауға болады? Егер көмек көрсетуге бір адам ғана қатысса, жансақтауды орындау ережелерін көрсетіңіз? Егер көмек көрсетуге 2 адам қатысса, жансақтауды өткізудің дұрыс ритмін көрсетіңіз? Егер зардап шегуші талып жатса, оған қалай көмектесуге болады?

9. Ілінген қозғалтқышы бар велосипедке (мопедке)қойылатын техникалық талаптар.

Велосипедшілердің қозғалысына қойылатын қосымша талаптар.

Ілінген қозғалтқышы бар велосипед пен мопедті шығарар алдында техникалық жағдайын тексеру. Ақаулары және оларды жою. Велосипедшілердің реттелмейтін көше қиылыстарын кесіп жүріп өту ережелері. Жолаушылар мен жүк тасымалы ережелері.

10. Қорытынды сабақ.

Тестілеу.

Учебная программа
«Правила дорожного движения»
Для 1-8 классов начального, основного среднего образования

2024-2025 учебный год

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

Правил дорожного движения для 1-8 классов общеобразовательных школ

Занятия по правилам дорожного движения проводить с **1 по 8 классы не более двух раз в месяц**, включая темы по безопасности дорожного движения и оказания первой медицинской помощи.

На изучение Правил дорожного движения в 1-4 классах выделяется по 18 часов в год на каждый класс, а 5-8 классах – по 14 часов на каждый класс в год.

При этом учебная программа по ПДД в 1-4 классах должна проводиться за счет следующих предметов (письмо, пение, ознакомление с окружающим миром, природоведение, развитие речи, внеклассное чтение, физическое воспитание, изобразительное искусство, трудовое обучение) и войти в календарное планирование по месяцам. В 5-8 классах изучение ПДД проводится во внеурочное время, за счет классных часов и факультативов

Обучение Правилам дорожного движения общеобразовательных школах осуществляется в классах, классными руководителями учителями начальных, учителями трудового обучения.

В журнале заполняется отдельная страница, где записываются темы занятий, отмечается посещаемость и фиксируются поурочные оценки знаний учащихся. Критерии оценок соответствуют общепринятым нормам выставления оценок по гуманитарным предметам. Как правило, занятия проводятся классными руководителями и контролируются ответственным за изучение ПДД в школе и администрацией.

Занятия по ПДД с учащимися рекомендуется проводить в специально оборудованном кабинете или на специальной автоплощадке (во дворе школы, физкультурном зале) с использованием учебно-наглядных пособий, оборудования и детских транспортных средств.

На площадке наносится дорожная разметка проезжей части: перекрестков, пешеходных переходов; временно или постоянно устанавливаются светофоры, дорожные знаки и другое оборудование.

Некоторые занятия рекомендуется проводить на улице, перекрестке, площади (с показом движения транспортных средств и пешеходов, средств регулирования), в общественном транспорте.

Для проведения занятий, отдельных бесед, экскурсий и т.п. учитель (классный руководитель) может привлекать работников дорожной полиции, водителей транспортных средств.

В процессе обучения и внеклассной работы демонстрируются короткометражные кинофильмы, видеофильмы, диафильмы, диапозитивы, организуются КВНы, викторины, соревнования по безопасности движения пешеходов и велосипедистов и т.п., которые должны способствовать воспитанию у учащихся сознательного поведения на улицах и дорогах, неукоснительного выполнения правил дорожного движения

После каждого занятия с помощью контрольных необходимо проводить проверку того, как учащиеся усвоили движения.

вопросов, заданий Правила дорожного **1 КЛАСС**

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Улица полна неожиданностей.	2
2.	сентябрь	Улица полна неожиданностей.	
3.	октябрь	Практическое занятие (экскурсии, настольные игры)	1

4.	октябрь	Остановочный путь и скорость движения.	1
5.	ноябрь	Пешеходные переходы.	1
6.	ноябрь	Нерегулируемые перекрестки.	1
7.	декабрь	Регулируемые перекрестки. Светофор.	1
8.	декабрь	Где еще можно переходить дорогу.	1
9.	январь	Поездка на автобусе и троллейбусе.	1
10.	январь	Поездка на трамвае и других видах транспорта.	1
11.	февраль	Дорожные знаки и дорожная разметка.	1
12.	февраль	Где можно и где нельзя играть.	1
13.	март	Виды травм при ДТП.	1
14.	март	Как помочь себе и товарищу при получении травмы.	1
15.	апрель	Ты – велосипедист.	1
16.	апрель	Поездка за город.	1
17.	май	Дорога глазами водителей.	1
18.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		18

1-2. Улица полна неожиданностей.

Город, поселок, в котором мы живем. Основные улицы в микрорайоне школы.

Почему на улице опасно. Для чего надо знать и выполнять Правила дорожного движения. Элементы улицы: проезжая часть, тротуар. Пешеходные ограждения.

Безопасность на улице. Как правильно ходить по тротуару, переходить проезжую часть.

Наиболее безопасный путь в школу и домой. Разбор конкретного маршрута.

Один помогает другому (не можешь сам перейти улицу – попроси взрослого помочь).

Дисциплина на улице – залог безопасного движения. Будь внимательным и осторожным!

3. Практическое занятие.

Экскурсия по городу (поселку) – практическое закрепление занятий № 1-2.

Настольные игры по ПДД и подвижные игры и соревнования на специальной автоплощадке. Остановочный путь и скорость движения. Почему опасно внезапно выбегать на проезжую часть. Автомобиль мгновенно остановить невозможно. Остановочный путь автомобиля.

Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми (по сводкам дорожной полиции).

4. Пешеходные переходы.

Где можно переходить дорогу.

Нерегулируемый пешеходный переход, его обозначения (дорожные знаки, разметка).

Дорога с двусторонним движением. Что делать, если не успел перейти проезжую часть.

Поведение пешехода, стоящего на середине проезжей части.

Дорога с односторонним движением. Правила перехода дороги с односторонним движением.

5. Нерегулируемые перекрестки.

Что такое перекресток?

Движение транспортных средств на перекрестке. Поворот транспортных средств.

Предупредительные сигналы, подаваемые водителями.

Обозначения нерегулируемого перекрестка. Правила перехода проезжей части на нерегулируемом перекрестке.

6. Регулируемые перекрестки. Светофор.

Для чего нужен светофор? Сигналы светофора: красный, желтый, зеленый. Как работает 3- секционный светофор. Как нужно переходить дорогу на перекрестке со светофором. Пешеходный светофор и его сигналы. Пешеходный светофор с вызывным устройством. Где еще можно переходить дорогу. Подземный и надземный пешеходные переходы, их обозначения.

Дорожные знаки «Подземный пешеходный переход», «Надземный пешеходный переход». Правила перехода дороги при наличии этих переходов. Действия пешеходов при приближении транспортных средств с включенными специальными сигналами (синими проблесковыми маячками и звуковыми sireнами).

7. Поездка на автобусе и троллейбусе.

Какие транспортные средства называют маршрутными? Городской маршрутный транспорт: автобусы, троллейбусы, трамваи, маршрутное такси. Остановка автобуса и троллейбуса, ее обозначение. Как правильно пройти на остановку. Правила поведения на остановке. Правила для пассажиров автобуса и троллейбуса при посадке, в салоне и при выходе. Правила перехода проезжей части после выхода из автобуса или троллейбуса.

8. Поездка на трамвае и других видах транспорта.

Трамвайная остановка. Ее обозначение, отличие трамвайной остановки от автобусной. Как правильно пройти на трамвайную остановку. Правила поведения на трамвайных остановках. Правила для пассажиров трамвая при посадке, в вагоне и при выходе. Правила перехода проезжей части после выхода из трамвая. Маршрутное такси. Его отличие от маршрутного автобуса. Как правильно пользоваться маршрутным такси. Правила пользования легковым автомобилем (посадка, поездка, высадка).

9. Дорожные знаки и дорожная разметка.

Назначение дорожных знаков и дорожной разметки. Дорожные знаки: «Пешеходный переход» (информационно-указательный), «Подземный пешеходный переход», «Надземный пешеходный переход», «Место остановки автобуса и (или) троллейбуса», «Место остановки трамвая», «Движение пешеходов запрещено», «Дорожные работы» (всего 7 знаков).

10. Где можно и где нельзя играть.

Опасность игр рядом с проезжей частью, в местах дорожных работ, в транспорте. Места для игр и езды на самокатных средствах и т.д. Что делать, если мяч выкатился на проезжую часть

11. Виды травм при ДТП.

Основные виды травм, получаемые при наезде на пешехода. (раны, ожоги и т.д.). Виды травм, получаемые пассажирами, сидящими в кабине или салоне автомобиля

Характерные травмы, получаемые велосипедистами.

12 Как помочь себе и товарищу при получении травмы.

Виды кровотечения: артериальное, венозное, капиллярное. Способы остановки кровотечения. Виды повязок.

13. Ты – велосипедист.

История велосипеда, его общее устройство. Что нужно знать о велосипеде для безопасной езды на нем. Где можно кататься на велосипеде до 14 лет.

14. Поездка за город.

Элементы загородной дороги. Обочина, пешеходная дорожка – места для движения пешеходов. Правила движения пешеходов по загородной дороге.

15. Дорога глазами водителей.

Проезжая часть – место работы водителей. Почему происходят дорожно-транспортные происшествия (ДТП)? Как водитель видит пешеходов-нарушителей?

16. Итоговое занятие.

Просмотр диафильмов, видеофильмов, слайдов по ПДД. Подведение итогов (тестирование).

2 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол- во часо в
1.	сентябрь	Основные правила поведения учащихся на улицах и дорогах.	1
2.	сентябрь	Практическое занятие (экскурсии, настольные игры).	1
3.	октябрь	Остановочный путь и скорость движения.	1
4.	октябрь	Пешеходные переходы.	1
5.	ноябрь	Нерегулируемые перекрестки.	1
6.	ноябрь	Регулируемые перекрестки. Светофор.	1
7.	декабрь	Регулировщик и его сигналы.	1
8.	декабрь	Поездка на автобусе и троллейбусе.	1
9.	январь	Поездка на трамвае и других видах транспорта.	1
10.	январь	Дорожные знаки и дорожная разметка.	1
11.	февраль	Дорога в школу. (Твой ежедневный маршрут.)	1
12.	февраль	Где можно и где нельзя играть.	1
13.	март	Виды травм при ДТП.	1
14.	март	Как помочь себе и товарищу при получении травмы.	1
15.	апрель	Ты – велосипедист.	1
16.	апрель	Поездка за город.	1
17.	май	Дорога глазами водителей.	1
18.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		18

1. Основные правила поведения учащихся на улице и дороге.

Почему на улице опасно. Сложность движения по улицам большого города. Соблюдение Правил дорожного движения – залог безопасности пешеходов. Повторение правил безопасного поведения на улицах и дорогах. Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми в городе (поселке, районе) по материалам дорожной полиции.

2. Практическое занятие.

Мы учимся соблюдать правила дорожного движения – настольные игры, макеты.

Экскурсии по городу (поселку). Характеристика улиц, переулков, на которых живут учащиеся.

3. Остановочный путь и скорость движения.

Остановочный и тормозной путь автомобиля. Факторы, влияющие на величину остановочного пути. Опасность перехода перед близко движущимся транспортом. Особенности движения пешеходов и водителей по мокрой и скользкой дороге.

4. Пешеходные переходы.

Пешеходный переход и его обозначения. Пешеходные переходы в микрорайоне школы. Правила перехода дороги с двусторонним и односторонним движением. Опасные ситуации при переходе дороги. Подземный и надземный пешеходные переходы, их обозначения. Правила перехода при их наличии. Действия пешеходов при приближении транспортных средств с включенными специальными сигналами. Правила перехода проезжей части, если в зоне видимости отсутствуют пешеходный переход или перекресток.

5. Нерегулируемые перекрестки.

Типы перекрестков. Предупредительные сигналы, подаваемые водителями. Нерегулируемый

перекресток. Обозначение пешеходных переходов на нерегулируемом перекрестке. Правила перехода нерегулируемого перекрестка.

Где и как перейти проезжую часть, если пешеходный переход не обозначен.

6. Регулируемые перекрестки. Светофор.

Сигналы светофора. Типы светофоров. Действия участников движения по сигналам светофора. Правила перехода проезжей части на регулируемом перекрестке. Регулируемые перекрестки в микрорайоне школы.

Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми на регулируемых переходах (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

7. Регулировщик и его сигналы.

Для чего регулировщику нужны жезл и свисток? Сигналы регулировщика. Действия пешеходов по этим сигналам. Приоритет сигналов регулировщика над сигналами светофора.

8. Поездка на автобусе и троллейбусе.

Правила для пассажиров автобуса и троллейбуса на остановке, при посадке, в салоне и при выходе. Правила перехода проезжей части при движении к остановке и после выхода из автобуса и троллейбуса. Опасные ситуации, возникающие при этом. Экскурсия к автобусной или троллейбусной остановке.

9. Поездка на трамвае и на других видах транспорта.

Правила для пассажиров трамвая на остановках, при посадке, в вагоне и при выходе. Правила перехода проезжей части при движении на остановку и после выхода из трамвая. Правила пользования маршрутным такси и легковым автомобилем.

10. Дорожные знаки и дорожная разметка.

Группы дорожных знаков и их назначение. Дорожные знаки: «Дорога с односторонним движением», «Место стоянки», «Железнодорожный переезд со шлагбаумом», «Железнодорожный переезд без шлагбаума», «Пешеходный переход» (предупреждающий), «Дети», «Пешеходная дорожка», «Въезд запрещен». Знаки сервиса. Дорожные знаки в микрорайоне школы.

11. Дорога в школу. (Твой ежедневный маршрут).

Микрорайон школы. Транспорт в микрорайоне школы. Наиболее опасные перекрестки в микрорайоне школы. Что изменилось в маршруте школьника по сравнению с 1 классом. Разбор безопасных путей подхода к школе, дому, кинотеатру, магазину и т.д.

12. Где можно и где нельзя играть.

Опасность игр вблизи проезжей части. Где можно и где нельзя играть во дворе. Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

13. Виды травм при ДТП.

Виды травм: переломы, ушибы, раны, ожоги и т.д.). Основные виды травм, получаемые при наезде на пешехода. Виды травм, получаемые пассажирами, сидящими в кабине или с алоне автомобиля. Характерные травмы, получаемые велосипедистами.

14. Как помочь себе и товарищу при получении травмы.

Виды кровотечения: артериальное, венозное, капиллярное. Способы остановки кровотечения.

Виды повязок.

15. Ты – велосипедист.

Общее устройство велосипеда, типичные неисправности, их устранение. Правила безопасной езды для юных велосипедистов.

Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

16. Поездка за город.

Движение транспорта на загородной дороге.

Правила движения пешеходов по загородной дороге. Как правильно перейти загородную дорогу.

Железнодорожные переезды, их виды. Правила перехода через железнодорожные переезды (со шлагбаумом и без шлагбаума).

17. Дорога глазами водителей.

Дорожная обстановка в зависимости от времени года, суток и погодных условий. Особенности работы водителя. Опасные ситуации, возникающие с пешеходами на проезжей части, глазами водителей.

18. Итоговое занятие.

Проведение игр, викторин и т.п. по Правилам дорожного движения. Подведение итогов (тестирование)

3 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Правила поведения учащихся на улице и дороге.	2
2.	сентябрь	Правила поведения учащихся на улице и дороге.	
3.	октябрь	Остановочный путь и скорость движения.	1
4.	октябрь	Пешеходные переходы.	1
5.	ноябрь	Нерегулируемые перекрестки.	1
6.	ноябрь	Регулируемые перекрестки. Светофор.	1
7.	декабрь	Регулировщик и его сигналы.	1
8.	декабрь	Где еще можно переходить дорогу.	1
9.	январь	Поездка на автобусе и троллейбусе.	1
10.	январь	Поездка на трамвае и других видах транспорта.	1
11.	февраль	Дорожные знаки и дорожная разметка.	1
12.	февраль	Где можно и где нельзя играть.	1
13.	март	Первая медицинская помощь при травмах.	1
14.	март	Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при травмах, ссадинах.	1
15.	апрель	Ты – велосипедист.	1
16.	апрель	Поездка за город.	1
17.	май	Улица глазами водителей.	1
18.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		18

1-2. Правила поведения учащихся на улице и дороге.

Дисциплина на дороге. Обязанности пешеходов при движении по тротуару. Опасности, подстерегающие пешехода на тротуаре.

Как правильно вести себя на улице и при переходе проезжей части с друзьями, братом, сестрой, пожилыми людьми. Правостороннее движение пешеходов и транспортных средств. Перекрестки и их виды. Рассказ об улице и ее составных частях: проезжая часть, тротуар; их значение. Рассказ о дороге и ее составных частях: проезжая часть, обочина, кювет. Пешеходная и велосипедная дорожки. Составление маршрута «дом – школа – дом» с указанием всех

опасных для пешехода мест на этом маршруте.

3. Остановочный путь и скорость движения.

Скорость движения и торможение автомобиля. Остановочный и тормозной путь. Особенности движения пешеходов и водителей в разное время суток.

4. Пешеходные переходы.

Правила перехода проезжей части с двусторонним движением. Опасные ситуации при переходе проезжей части.

Примеры дорожно - транспортных происшествий с детьми (дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

5. Нерегулируемые перекрестки.

Правила перехода проезжей части на нерегулируемом перекрестке. Опасные ситуации при переходе проезжей части на нерегулируемом перекрестке. Нерегулируемые перекрестки в микрорайоне школы.

6. Регулируемые перекрестки. Светофор.

Назначение светофора. Сигналы светофора и их значение. Типы светофоров. Опасные ситуации при переходе проезжей части на регулируемом перекрестке.

Из истории светофора. Экскурсия на ближайший к школе регулируемый перекресток.

7. Регулировщик и его сигналы.

Сигналы регулировщика и правила перехода проезжей части по этим сигналам. Дорожная полиция. Цели и задачи, решаемые дорожной полицией. Инспектор дорожной полиции, его работа.

8. Где еще можно переходить дорогу.

Правила перехода проезжей части, если в зоне видимости отсутствуют пешеходный переход или перекресток. Опасные ситуации, возникающие при таком переходе. Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми при таких переходах проезжей части (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

9. Поездка в автобусе и троллейбусе.

Обязанности пассажиров. Правила пользования автобусом и троллейбусом. Правила перехода улицы (дороги) при движении на остановку и после выхода из общественного транспортного средства (автобуса, трамвая или троллейбуса).

Автобусные и троллейбусные остановки в микрорайоне школы. Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

10. Поездка на трамвае и других видах транспорта.

Правила перехода проезжей части при движении на остановку и после выхода из трамвая. Правила безопасного поведения при пользовании маршрутным такси, легковым автомобилем, мотоциклом, велосипедом, грузовиком.

11. Дорожные знаки и дорожная разметка.

Значение дорожных знаков для пешеходов и водителей. Дорожные знаки: «Велосипедная дорожка», «Движение на велосипедах запрещено». Таблички. Дорожная разметка, ее назначение и виды.

12. Где можно и где нельзя играть.

Места для игр и езды на самокатных средствах в городе и за городом. Опасность игр вблизи железнодорожных путей. Где можно играть в микрорайоне школы и дома.

13. Первая медицинская помощь при травмах.

Виды травм: переломы, ушибы, раны, ссадины, ожоги и т.д. Виды кровотечения: артериальное, венозное, капиллярное.

14. Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при травмах, ссадинах.

Практическое занятие по наложению давящей повязки и жгута-закрутки. Практическое занятие по наложению косыночной, круговой и плащевидной повязок.

15. Ты – велосипедист. Правила движения пешеходов по загород

Игры и соревнования на велосипедах с элементами велофигур. Поездка загородной дороге. Правила перехода загородных дорог. Опасности, подстерегающие пешехода на загородной дороге.

Примеры дорожно-транспортных происшествий с детьми за городом (по материалам дорожной полиции). Анализ причин их возникновения.

16. Улица глазами водителей.

Что такое дорожно-транспортное происшествие (ДТП). Причины возникновения дорожно-транспортных происшествий по вине пешеходов: переход проезжей части в неустановленном месте, перед близко движущимся транспортом, на запрещающий сигнал светофора; неожиданный выход на проезжую часть из-за препятствия (автобуса, автомобиля, кустов); езда по проезжей части детей, не достигших 14-летнего возраста, на велосипеде; игра вблизи или на проезжей части.

17. Итоговое занятие.

Игра-соревнование по Правилам дорожного движения. Подведение итогов. Награждение лучших учащихся.

4 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Безопасность пешеходов.	1
2.	сентябрь	Знаем ли мы правила дорожного движения.	1
3.	октябрь	Проверка знаний правил дорожного движения.	1
4.	октябрь	Основные понятия и термины ПДД.	1
5.	ноябрь	Предупредительные сигналы.	1
6.	ноябрь	Движение учащихся группами и в колонне.	1
7.	декабрь	Перевозка людей.	1
8.	декабрь	Перевозка учащихся на грузовых автомобилях.	1
9.	январь	Нерегулируемые перекрестки.	1
10.	январь	Оборудование автомобилей специальными приборами.	1
11.	февраль	Труд водителя.	1
12.	февраль	Разбор дорожных ситуаций на макете. Практическое занятие на специальной автоплощадке.	1
13.	март	Дорожные знаки.	1
14.	март	Железнодорожные переезды.	1
15.	апрель	Основные виды и причины травм у детей, пострадавших в ДТП.	1
16.	апрель	Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при кровотечениях.	1
17.	май	Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при травмах, ссадинах.	1
18.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		18

1. Безопасность пешеходов.

Виды транспортных средств: легковой, грузовой, специальный. Марки автомобилей.

Любой движущийся транспорт – угроза безопасности человека. Интенсивность и скорость движения городского транспорта. Может ли машина (автобус, трамвай и т.д.) сразу остановиться? Тормозной путь. Тормозное расстояние. Стоящий (остановившийся) транспорт – как его обходить. Умение правильно выбрать безопасную дорогу в школу, магазин, библиотеку, на стадион и т.п.

2. Знаем ли мы правила дорожного движения.

Причины дорожно-транспортных происшествий с детьми: невыполнение пешеходами правил движения, несоблюдение пассажирами правил поведения в транспорте, недисциплинированность на улице и в транспорте и др. Обсуждение поведения детей, нарушающих правила дорожного движения.

3. Проверка знаний Правил дорожного движения.

Повторение материала по Правилам дорожного движения, полученного в 1-3 классах.

4. Основные понятия и термины ПДД.

Участник дорожного движения, пешеход, водитель, остановка, стоянка, вынужденная остановка, дорога, проезжая часть, переулок, тротуар, пешеходная дорожка, пешеходный переход, железнодорожный переезд, транспортное средство, велосипед, жилая зона.

5. Предупредительные сигналы.

Подача предупредительных сигналов световыми указателями поворотов или рукой. Значение этих сигналов для водителей и пешеходов.

Сигналы поворотов, торможения, при буксировке транспортного средства, при аварийной остановке.

Подача звуковых сигналов в населенных пунктах запрещена, кроме тех случаев, когда надо предотвратить дорожно-транспортное происшествие.

6. Движение учащихся группами и в колонне.

Порядок движения учащихся группами по тротуару, обочине дороги, пешеходному переходу. Порядок движения учащихся в колонне. Правила посадки группы учащихся в транспорт общего пользования.

7. Перевозка людей.

Как осуществляется перевозка людей в автобусе, легковой, грузовой автомашине?

Количество перевозимых людей, меры предосторожности, скорость движения. Какие существуют запрещения при перевозке людей?

8. Перевозка учащихся на грузовых автомобилях.

Особенности перевозки учащихся на грузовых автомобилях. Оборудование кузова сиденьями, наличие сопровождающих, установка на автомобиле опознавательных знаков «Перевозка детей».

Правила посадки и высадки учащихся. Правила поведения учащихся при перевозке их на грузовых автомобилях.

9. Нерегулируемые перекрестки.

Что такое нерегулируемый перекресток?

Понятие «равнозначные» и «неравнозначные» дороги.

Как ведут себя водители на нерегулируемых перекрестках?

Какие дорожные знаки могут здесь стоять? Знакомство с группой знаков приоритета.

10. Оборудование автомобилей специальными приборами.

Специальные автомобили: пожарные, полиции, скорой медицинской помощи, аварийные.

Оборудование автомобилей специальной окраской, звуковыми сигналами и проблесковыми маячками синего или красного цвета. Преимущественное право проезда специальных автомобилей. Транспортные средства, оборудованные проблесковыми маячками оранжевого или желтого цвета.

11. Труд водителя.

Работа водителя – это напряженный и ответственный труд. Обязанности водителя по обеспечению безопасности движения.

Соблюдение ПДД пешеходами обеспечивает их личную безопасность и облегчает работу водителя. Встреча с водителем автомобиля или автобуса.

12. Разбор дорожных ситуаций на макете. Практическое занятие на специальной автоплощадке.

На макете рассматриваются дорожные ситуации, в которые попадают дети.

На имитируемых улицах выставляются различные дорожные знаки, фигурки пешеходов и игрушечные машинки.

Движение учащихся по тротуарам и пешеходным переходам.

Сигналы регулировщика.

12. Дорожные знаки.

Дорожные знаки для пешеходов и велосипедистов.

13. Железнодорожные переезды.

Поведение школьников вблизи железнодорожных путей. Правила перехода и переезда через них. Охраняемые и не охраняемые железнодорожные переезды.

Условия безопасности при пользовании поездами (электropоездами).

15. Основные виды и причины травм у детей, пострадавших в ДТП.

Дорожно-транспортные происшествия по вине детей.

Часто при дорожно-транспортных происшествиях случаются ушибы, вывихи, переломы.

Виды кровотечения: артериальное, венозное, капиллярное.

16. Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при кровотечениях.

Понятие о само - и взаимопомощи. Остановка кровотечения. Практическое занятие по наложению давящей повязки и жгута-закрутки.

Практическое занятие по наложению косыночной, круговой и пращевидной повязок.

17. Выработка умений по оказанию первой медицинской помощи при травмах, ссадинах.

Виды и техника наложения повязок при травмах головы, грудной клетки, локтевого, коленного, голеностопного или лучезапястного суставов.

18. Итоговое занятие.

Подведение итогов (тестирование).

5 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Наш город (поселок), район.	1
2.	сентябрь	Причины дорожно-транспортных происшествий.	1
3.	октябрь	Назначение дорожной разметки.	1
4.	октябрь	Сигналы светофора с дополнительными секциями.	1
5.	ноябрь	Сигналы регулировщика.	1

6.	декабрь	Дорожные знаки и их назначение.	1
7.	декабрь	Дорожные знаки и их назначение.	1
8.	январь	Особенности труда водителя и его основные обязанности. Современный транспорт – зона повышенной опасности. Общественный транспорт.	1
9.	февраль	Влияние погодных условий на безопасность дорожного движения.	1
10.	март	Езда на велосипеде.	1
11.	март	Правила оказания первой медицинской помощи при кровотечениях.	1
12.	апрель	Оказание первой медицинской помощи при ранениях. Правила оказания первой медицинской помощи при вывихах и переломах верхних и нижних конечностей.	1
13.	апрель	Участие школьников в пропаганде ПДД.	1
14.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		14

1. Наш город (поселок), район.

Город (поселок), в котором мы живем. Улицы с наиболее интенсивным движением транспорта и пешеходов в городе (поселке).

Рассказ о микрорайоне школы, о его транспортном сообщении.

2. Причины дорожно-транспортных происшествий.

Рост числа транспортных средств в городе (поселке), районе по материалам местного отделения дорожной полиции). Увеличение населения.

Причины дорожно-транспортных происшествий и меры по их предупреждению.

Меры, принимаемые городскими (районными) комиссиями безопасности движения на транспорте.

3. Назначение дорожной разметки.

Назначение дорожной разметки и ее роль в регулировании транспортных средств и пешеходов. Горизонтальная и вертикальная разметки. движения

4. Сигналы светофора с дополнительными секциями.

Трехсекционные светофоры с одной и двумя дополнительными секциями. Значение сигналов этого типа светофоров. Разбор дорожных ситуаций на макете перекрестка с использованием трехсекционных светофоров с одной и двумя дополнительными секциями.

5. Сигналы регулировщика.

Положение корпуса и жесты регулировщика, их значение. Практическое занятие на закрепление знаний жестов регулировщика.

6-7. Дорожные знаки и их назначение.

7 групп дорожных знаков: предупреждающие, приоритета, запрещающие, предписывающие, информационно-указательные, сервиса, дополнительной информации (таблички).

Назначение дорожных знаков. Места установки дорожных знаков.

8. Особенности труда водителя и его основные обязанности. Современный транспорт – зона повышенной опасности. Общественный транспорт.

Факторы, влияющие на психофизиологию труда водителя. В чем трудность работы водителя? Почему нельзя отвлекать водителя разговорами во время движения автомобиля, автобуса. Краткая характеристика видов современного транспорта. Причины ДТП по вине водителей: превышение скорости движения, нарушение правил проезда пешеходных переходов, остановок общественного транспорта, обгона, управление транспортом в состоянии алкогольного или наркотического опьянения. Основные правила безопасного поведения при пользовании общественным транспортом. Опасности, подстерегающие пассажира при посадке и высадке из транспорта, в процессе передвижения и в аварийных ситуациях. Дорожно-транспортные происшествия, причины их возникновения и возможные последствия.

9. Влияние погодных условий на безопасность дорожного движения.

Короткий световой день. Возможно яркое слепящее солнце. Колебания температуры. Заморозки. Оттепели. Дождь, снегопад, туман. Какие дополнительные сложности необходимо учитывать в дождливую погоду.

10. Езда на велосипеде.

Осмотр велосипеда перед выездом. Экипировка велосипеда. Учебная езда на закрытой площадке под наблюдением руководителя кружка. Места для движения на велосипеде. Возрастной ценз на право управления велосипедами по дорогам. Дорожно-транспортные происшествия с велосипедистами и предупреждению.

11. Правила оказания первой медицинской помощи при кровотечениях.

Способы временной остановки кровотечения. Точки пальцевого прижатия артерии. Правила наложения кровоостанавливающего жгута и закрутки из подручных средств.

12. Оказание первой медицинской помощи при ранениях. Правила оказания первой медицинской помощи при вывихах и переломах верхних и нижних конечностей.

Профилактика осложнения ран. Правила наложения стерильных повязок (бинтовых, косыночных подручными средствами) на голову и грудь. Правила наложения фиксирующей повязки, шины или подручного средства. Эвакуация пострадавших. Способы без носилочного переноса пострадавших.

13. Участие школьников в пропаганде ПДД.

Организация утренняя для учащихся начальных классов по теме «Безопасность движения».

Использование стенной печати, школьного радиоузла для пропаганды ПДД.

Участие в работе отряда юных инспекторов движения (ЮИД) и патрулирование у школ перед занятиями и после их окончания. Работа с нарушителями ПДД.

14. Итоговое занятие.

Тестирование.

6 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Правила дорожного движения (повторение).	1
2.	сентябрь	Движение транспортных средств.	1
3.	октябрь	Остановочный путь транспортных средств.	1
4.	октябрь	Назначение номерных, опознавательных знаков и надписей на транспортных средствах.	1

5.	ноябрь	Поведение учащихся при дорожно-транспортном происшествии.	1
6.	ноябрь	Первая медицинская помощь при различных видах травм.	1
7.	декабрь	Первая медицинская помощь при ранениях, травмах и несчастных случаях. Особенности оказания первой медицинской помощи пострадавшим, находящимся без сознания.	1
8.	декабрь	Безопасность дорожного движения.	1
9.	январь	Юные инспектора движения – ЮИД.	1
10.	январь	Права, обязанности и ответственность участников дорожного движения.	1
11.	февраль	Правила дорожного движения для пешеходов. Дорожные «ловушки».	1
12.	март	Технические требования, предъявляемые к велосипеду. Дополнительные требования к движению велосипедистов.	1
13.	апрель	Изучение дорожных ситуаций, которые приводят к дорожно-транспортным происшествиям.	1
14.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		14

1.Правила дорожного движения (повторение).

Повторение правил движения пешеходов по улицам и дорогам, пользования маршрутными транспортными средствами (автобус, троллейбус, трамвай, маршрутное такси).

1. Движение транспортных средств.

Скорость движения транспортных средств. Ограничение скорости.

С какой скоростью должен водитель вести автомобиль в населенном пункте, на международных трассах? Что такое дистанция между автомобилями? Начало движения и расположение транспортных средств при движении. Изменение направления движения. Осветительные приборы на автомобилях и мотоциклах. Правила пользования осветительными приборами.

3.Остановочный путь транспортных средств.

Время, необходимое для остановки транспортного средства. Остановочный путь. Расчет остановочного пути. Факторы, влияющие на величину остановочного пути.

4.Назначение номерных, опознавательных знаков и надписей на транспортных средствах.

Номерные, опознавательные знаки и надписи на транспортных средствах, их назначение. Места установки номерных знаков. Опознавательные знаки к автопоезду, для автомобиля с ручным управлением, учебного автомобиля. Обозначение буксирного троса при буксировке транспортного средства на гибкой сцепке. Значение опознавательных знаков для пешеходов. Меры предосторожности пешеходов при движении буксирующего транспортного средства.

5.Поведение учащихся при дорожно-транспортном происшествии (ДТП).

Поведение участников и очевидцев дорожно-транспортного происшествия. Вызов «скорой помощи». Возможность оказания первой доврачебной помощи. Последовательность действий при оказании первой медицинской помощи.

6.Первая медицинская помощь при различных видах травм.

Способы обработки ран. Меры асептики и антисептики. Способы уменьшения боли при травме.

Правила оказания первой медицинской помощи при ушибах головы и травмах позвоночника.

7. Первая медицинская помощь при ранениях, травмах и несчастных случаях.

8. Особенности оказания первой медицинской помощи пострадавшим, находящимся без сознания.

Первая медицинская помощь при ранениях. Профилактика осложнений ран. Понятие о повязке и перевязке. Правила наложения стерильных повязок на голову и грудь, на живот и верхних и нижние конечности, на промежность. Понятие о клинической смерти. Нарушение легочного дыхания. Признаки. Первая помощь. Остановка сердца. Признаки. Первая помощь. Техника наружного массажа сердца.

Искусственное дыхание. Навыки оказания искусственного дыхания «изо рта в рот» и закрытого (непрямого) массажа сердца.

9. Безопасность дорожного движения.

От чего зависит безопасность дорожного движения? Кто следит за соблюдением правил дорожного движения? Кто еще, кроме сотрудников дорожной полиции, следит за порядком на дорогах и улицах? Какие меры применяют к тем водителям велосипедов и пешеходам, которые нарушают Правила дорожного движения? Если школьник нарушил ПДД, то в каких случаях могут за это привлечь к ответственности родителей?

10. Юные инспектора движения – ЮИД.

Чем занимаются юные инспектора движения? Основные направления в деятельности отрядов ЮИД. Слеты юных инспекторов движения.

11. Права, обязанности и ответственность участников дорожного движения.

Строгое соблюдение правил дорожного движения – залог безопасности. Как могут наказать человека, который портит дорожные знаки. Какую ответственность несет виновник ДТП, если при этом погиб человек.

12. Правила дорожного движения для пешеходов. Дорожные «ловушки».

Какой стороны должен придерживаться пешеход при движении по тротуару? Разрешается ли движение пешеходов по велосипедной дорожке? Разрешается ли движение пешеходов по дороге, обозначенной знаком «Автомост»? Какое правило для обеспечения безопасности должен выполнять пешеход, переходя дорогу? Разрешается ли пешеходам переходить через улицу (дорогу) в случае, когда нет пешеходного перехода? Чем опасен кустарник, растущий у дороги? Какие меры предосторожности должен принять пешеход, начиная переход дороги между стоящими автомобилями?

Как безопасно переходить дорогу, выйдя из автобуса? Как правильно и безопасно перейти дорогу, если на проезжей части не видно машин? Какие «бытовые» привычки опасны на дороге? Что делать, если во время перехода уронил какой-то предмет?

13. Технические требования, предъявляемые к велосипеду. Дополнительные требования к движению велосипедистов.

Осмотр велосипеда перед выездом. Подбор велосипеда по росту. Неисправности велосипеда и их устранение. Возрастное ограничение для велосипедистов. Порядок движения по проезжей части. Правила маневрирования, проезда нерегулируемых перекрестков. Имеет ли право велосипедист развернуться, не слезая с велосипеда, на дороге с двумя полосами движения в каждом направлении? Всегда ли велосипедист должен подавать предупредительный сигнал об изменении направления движения? Правила перевозки груза.

14. Изучение дорожных ситуаций, которые приводят к дорожно-транспортным происшествиям.

Экскурсия по городу (поселку). Наблюдение за движением транспорта и пешеходов, работой

дорожной полиции. Итоговое занятие. Тестирование.

7 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	Роль автомобильного транспорта в экономике республики.	1
2.	сентябрь	Правила пользования транспортными средствами.	
3.	октябрь	Остановка и стоянка транспортных средств.	1
4.	октябрь	Интервал и дистанция. Скорость движения.	1
5.	ноябрь	Полоса движения. Обгон.	1
6.	ноябрь	Работоспособность водителей и их надежность.	1
7.	декабрь	Медицинская аптечка в автомобиле.	1
8.	декабрь	Правила снятия одежды у пострадавшего в ДТП.	1
9.	январь	Первая медицинская помощь при ранениях, травмах и несчастных случаях.	1
10.	январь	Первая медицинская помощь при переломах и кровотечениях.	1
11.	февраль	Проезд железнодорожных переездов. На загородных дорогах.	1
12.	март	Правила движения велосипедистов, мопедистов. Правила перевозки пассажиров и груза на велосипедах, мотоциклах и мотороллерах.	1
13.	апрель	Практические занятия с велосипедистами на специально размеченной площадке.	1
14.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		14

1. Роль автомобильного транспорта в экономике республики.

Рост автомобильного парка и объема грузопассажирских перевозок. Увеличение протяженности автомобильных дорог. Организация движения транспорта и пешеходов в условиях интенсивного дорожного движения.

2. Правила пользования транспортными средствами.

Виды транспортных средств и их назначение. Транспортные средства общего пользования. Правила пользования транспортными средствами общего пользования. Правила посадки и высадки пассажиров. Правила поведения детей при перевозках на грузовых и легковых автомобилях. Разрешается ли пассажирам по время движения отвлекать водителя маршрутного транспортного средства от управления? Разрешается ли стоять пассажирам общественного транспорта во время движения? В каком случае разрешается посадка и высадка пассажиров со стороны проезжей части?

3. Остановка и стоянка транспортных средств.

Понятие терминов «остановка» и «стоянка». Где разрешается остановка и стоянка транспорта. Как ставятся автомобили на проезжей части. Где разрешена длительная стоянка. В каких случаях остановка и стоянка транспорта запрещена.

4. Интервал и дистанция. Скорость движения.

Понятие терминов «интервал» и «дистанция». Выбор водителем безопасной дистанции. Управление автомобилем в условиях гололеда. Внезапное торможение. Превышение скорости приводит к ДТП. Примеры дорожно-транспортных происшествий.

5. Полоса движения. Обгон.

Понятие терминов «полоса движения», «обгон», «маневр». Смена полосы движения. Выезд на встречную полосу движения. Не уверен – не обгоняй! Выезд на встречную полосу движения может закончиться ДТП с тяжелыми последствиями. Примеры дорожно-транспортных происшествий.

6. Работоспособность водителей и их надежность.

Утомление водителей и их надежность. Как влияет утомление на внимание и реакцию водителя автомобиля? Алкоголь и его влияние на безопасность движения. Здоровье водителя. Болезненное состояние (обострение хронического заболевания, психические расстройства). Сон за рулем. Употребление наркотических и лекарственных средств. Борьба с курением.

7. Медицинская аптечка в автомобиле.

Для каких целей используется перманганат калия (марганцовка), находящийся в медицинской аптечке в автомобиле?

Для каких целей предназначен йод, находящийся в аптечке автомобиля? Какие лекарственные препараты являются обезболивающими?

Для чего в автомобильной аптечке предназначен 10% водный раствор аммиака (нашатырный спирт)?

Как оказать помощь пассажиру, если у него поднялась температура выше 39 градусов?

В каких случаях применяется энтеродез или уголь активированный, находящийся в автомобильной аптечке?

Какое средство из автомобильной аптечки нужно применять при стрессовой реакции?

Какие средства из автомобильной аптечки можно применять для уменьшения боль при переломе?

Для чего нужна S-образная трубка в автомобильной аптечке? Для чего нужен в автомобильной аптечке эластичный бинт?

8. Правила снятия одежды у пострадавшего в ДТП.

Как правильно снять с пострадавшего рубашку при ранении левой руки?

Как правильно надеть на пострадавшего рубашку, пиджак при ранении руки?

Что нужно сделать для свободного прохождения воздуха в легкие при проведении реанимации?

Нужно ли снимать одежду с пострадавшего при переломе ноги для наложения иммобилизирующей шины?

9. Первая медицинская помощь при ранениях, травмах и несчастных случаях.

Повреждение внутренних органов и первая медицинская помощь при них. Понятие об ушибе, вывихе, растяжении связок органов и первая медицинская помощь при них. Приемы иммобилизации конечностей при растяжениях, вывихах, переломах.

10. Первая медицинская помощь при переломах и кровотечениях.

Понятие о переломах костей и их признаки. Виды переломов и их осложнения. Травматический шок и его профилактика. Способы оказания первой медицинской помощи при переломах костей: черепа, плечевого пояса, грудной клетки, верхних и нижних конечностей. Первая медицинская помощь при кровотечениях. Способы временной остановки кровотечения. Точки пальцевого прижатия артерий. Правила наложения кровоостанавливающего жгута и закрутки из подручных средств. Помощь при большой потере крови.

11. Проезд железнодорожных переездов. На загородных дорогах.

Правила проезда велосипедистами железнодорожных переездов. Правила поведения пассажиров автомобиля, мотоцикла (мотороллера) во время вынужденной остановки на железнодорожном переезде. Где разрешается пешеходам пересекать железнодорожные пути? Сельский транспорт. Тракторы и прицепы к ним. Самоходные сельскохозяйственные машины. Гужевого транспорт. Прогонживотных. Дополнительные требования к движению грузовых повозок

и прогону животных.

Можно ли водить колонны детей по загородной дороге в темное время суток? Как должна обозначаться колонна людей при движении по дороге в темное время суток? Где должны идти пешеходы вне населенного пункта по дороге с разделительной полосой, если по обочине идти невозможно? Как переходить дорогу вне населенного пункта? Где должен идти мотоциклист вне населенного пункта, если он ведет мотоцикл руками?

12. Правила движения велосипедистов, мопедистов.

Правила перевозки пассажиров и груза на велосипедах, мотоциклах и мотороллерах.

В каком возрасте разрешается выезжать на велосипеде на дороги общего пользования? На какой полосе можно проехать на велосипеде? При какой ширине проезжей части велосипедист может повернуть налево, не слезая с велосипеда? Имеется ли право велосипедист ехать по проезжей части дороги, если рядом есть велосипедная дорожка? Разрешается ли буксировка велосипеда другим велосипедом или мопедом? Разрешается ли водителю мопеда езда по пешеходным дорожкам? В каком возрасте разрешается езда на мопеде по дорогам общего пользования? С какого возраста разрешается обучать вождению на мотоцикле? Обязательное использование мотошлемов во время езды на мотоцикле (мотороллере).

Правила поведения пассажиров при движении на одиночном мотоцикле, мотороллере) и мотоцикле с коляской. Запрещение перевозки пассажиров на грузовых мотороллерах. Другие запрещения при перевозке пассажиров на мотоциклах и мотороллерах. Разрешается ли перевозка пассажиров на велосипеде? Разрешается ли водителю мотоцикла перевозить пассажира на заднем сиденье? Разрешается ли перевозить пассажира в кузове грузового мотороллера?

Какие грузы запрещается перевозить на велосипеде и мопеде?

13. Практические занятия с велосипедистами на специально размеченной площадке.

Игры и соревнования велосипедистов по Правилам дорожного движения на автоплощадке.

Теоретический экзамен на знание Правил дорожного движения. практический экзамен на умение выполнять велофигуры. Подведение итогов соревнований.

12.Итоговое занятие.

Тестирование.

8 КЛАСС

№ пп	месяц	Темы занятий	Кол-во часов
1.	сентябрь	История возникновения правил дорожного движения. Международный язык дорожных знаков.	1
2.	сентябрь	Формы регулирования движения.	1
3.	октябрь	Дорожные знаки.	1
4.	ноябрь	Обязанности пешеходов и велосипедистов и их ответственность за нарушение ПДД.	1
5.	ноябрь	В новый век безопасности (экология и транспорт).	1
6.	декабрь	Подготовка утренняя, беседы по ПДД для учащихся начальных классов.	1
7.	декабрь	Безопасность и организация дорожного движения.	1
8.	январь	Проезд перекрестков, пешеходных переходов, остановок общественного транспорта.	1
9.	январь	Оказание первой медицинской помощи при переломах и кровотечениях.	1
10.	февраль	Оказание первой медицинской помощи пострадавшим, находящимся без сознания.	1

11.	февраль	Оказание первой медицинской помощи при вывихах. Оказание первой медицинской помощи при ожогах.	1
12.	март	Велосипед с подвесным двигателем и мопед.	1
13.	апрель	Технические требования, предъявляемые к велосипеду с подвесным двигателем (мопеду). Дополнительные требования к движению велосипедистов.	1
14.	май	Итоговое занятие.	1
	Всего:		14

1. История возникновения правил дорожного движения.

Международный язык дорожных знаков.

Исторический очерк о возникновении правил движения в мире, России. Декрет о правилах движения, подписанный В.И. Лениным. Правила движения едины на всей территории СССР. Правила дорожного движения Республики Казахстан. Международный язык знаков. Исторический очерк. Назначение дорожных знаков.

2. Формы регулирования движения.

Сигналы светофора и регулировщика. Сигналы 3-секционного светофора. Сигналы светофора с дополнительными секциями. Односекционные светофоры. Пешеходные светофоры. Регулировщик. Положение корпуса и жесты регулировщика, их значение. Правила перехода улиц, дорог на регулируемых перекрестках.

3. Дорожные знаки.

Группы дорожных знаков, название и их назначение. Знаки предупреждающие, приоритета, запрещающие и предписывающие. Знаки информационно-указательные, сервиса и дополнительной информации (таблички). Их назначение.

4. Обязанности пешеходов и велосипедистов и их ответственность за нарушение ПДД.

Обязанности пешеходов и велосипедистов – соблюдение правил дорожного движения. Привлечение к дисциплинарной и административной ответственности за нарушение ПДД.

5. В новый век безопасности (экология и транспорт).

Воздействие транспорта на экологию (почва, растительность, здоровье человека). Охрана окружающей среды.

6. Подготовка утренняя, беседы по ПДД для учащихся начальных классов.

Разработать сценарий утренника, текст беседы по ПДД для учащихся начальных классов. Провести конкурс среди учащихся класса на лучшую разработку беседы по ПДД.

7. Безопасность и организация дорожного движения.

Понятие терминов «безопасность дорожного движения» и «организация дорожного движения». Водитель как оператор системы «Водитель – автомобиль – дорога – среда». Характеристика дорожного движения: транспортный и пешеходный потоки, улично-дорожная сеть. Дорожная полиция: задачи и функции.

8. Проезд перекрестков, пешеходных переходов, остановок общественного транспорта.

Понятие терминов «перекресток», «пешеходный переход». Общие правила проезда регулируемых и нерегулируемых перекрестков. Приоритет транспортных средств. Проезд перекрестка равнозначных дорог по принципу «помеха справа». Действие дорожных знаков «Главная дорога», «Уступи дорогу». Правила проезда пешеходных переходов и остановок общественного транспорта.

9. Оказание первой медицинской помощи при переломах и кровотечениях.

Виды переломов: открытые и закрытые. Какие признаки открытого перелома? Как оказать

первую медицинскую помощь при открытом переломе? Какие признаки закрытого перелома костей конечностей? По каким признакам можно определить перелом ребер? Как оказать помощь пострадавшему с переломом костей стопы? Основные правила наложения транспортной шины при переломе костей голени. Как оказать первую помощь при переломе костей таза? Виды кровотечения: артериальное, венозное, смешанное и капиллярное. Какое кровотечение считается наиболее опасным? По каким признакам судят о наличии внутреннего кровотечения? Какие приемы первой медицинской помощи применяются при внутреннем кровоизлиянии или подозрении на него? На какой максимальный срок может быть наложен кровоостанавливающий жгут? Как уменьшить приток крови при кровотечении из раны на конечностях пострадавшего? Что можно использовать в качестве кровоостанавливающего жгута при артериальном кровотечении?

10. Оказание первой медицинской помощи пострадавшим, находящимся без сознания.

Какие признаки клинической смерти? Что необходимо сделать при потере сознания? Где надо определять пульс, если пострадавший без сознания? Укажите правила выполнения реанимации, если в оказании участвует один человек? Укажите правильный ритм проведения реанимации, если в оказании помощи участвуют 2 человека? Как оказать помощь пострадавшему, если он в состоянии обморока?

11. Оказание первой медицинской помощи при вывихах. Оказание первой медицинской помощи при ожогах.

Первая медицинская помощь при вывихе конечностей. Каковы признаки вывиха в суставах? В каком положении эвакуируется пострадавший в дорожно-транспортном происшествии с вывихом костей верхней конечности? В каком положении эвакуируется пострадавший с вывихом нижней челюсти? Как оказать помощь при ожогах 1 степени? Какие признаки термического ожога 1 степени? Какой степени тяжести ожог, если на обожженной поверхности появились пузыри, наполненные прозрачной жидкостью? Как оказать помощь пострадавшему при ожоге отдельных участков тела щелочными растворами? Как оказать первую помощь пострадавшему при ожоге отдельных участков тела кислотой? Велосипед с подвесным двигателем и мопед. На какие виды делятся велосипеды по назначению? Из каких основных деталей состоит велосипед?

Каково назначение механизма силовой передачи и каков принцип его действия? Что входит в снаряжение велосипеда? С какого возраста можно управлять мотовелосипедом с рабочим объемом двигателя менее 50 куб.см и максимальной конструктивной скоростью менее 40 км/час?

Устройство велосипеда с подвесным двигателем и мопеда. Техническое обслуживание, правила пользования. Возрастной ценз на право управления велосипедом с подвесным двигателем и мопедом.

12. Технические требования, предъявляемые к велосипеду с подвесным двигателем (мопеду).

Дополнительные требования к движению велосипедистов.

Проверка технического состояния велосипеда с подвесным двигателем и мопеда перед выездом. Неисправности и их устранение. Правила проезда велосипедистами нерегулируемых перекрестков. Правила проезда велосипедистами пешеходного перехода. Правила перевозки пассажиров и грузов.

13. Итоговое занятие.

Тестирование.